

System VÄDER 70 har utnyttjats inom försvaret sedan 70-talets början. Modern teknik tillförs nu för att möta dagens krav på förmedlings- och presentationsfunktioner i ett system som blir enhetligt för hela landet.

Vädertjänstfunktion och funktionskrav

Text: Överste Bengt Söderberg, FS/Vädplan Teckning: Lennart Askelöf, FFV

□ FÖRSVARETS VÄDERTJÄNST är en stödfunktion som skall svara för att

● FÖRSVARETS STABER OCH FÖRBAND tillgodoses med VÄDERINFORMATION och METEOROLOGISKT UNDERLAG i en FORM som för varje tillfälle är ANPASSAD till det speciella utnyttjandet.

● Vädertjänstsystemets KRIGSORGANISATION förbereds

Det ingår som ett led i den uppgiften att i samverkan med myndigheter inom försvaret identifiera och analysera behov av vädertjänststöd och svara för att

● VädertjänstSYSTEMETS funktion ANPASSAS TILL KRAVEN.

På det området har vädertjänsten ett väl utvecklat samarbete med FMV eftersom den tekniska lösningen ofta har avgörande betydelse för möjligheten att göra en väl avvägd funktionsanpassning. Väder 80 är ett aktuellt exempel på hur det samarbetet skapar förutsättningar för vädertjänstsystemets funktion.

CVF ansvarar enligt huvudstabsprincipen för vädertjänsten inom försvar-

makten. Vädertjänstledningen (VädL) utgör en av sju sektioner/inspektioner inom FS. Därifrån leds den organisation som ute i landet ska tillgodose förbandens behov av vädertjänst.

För att betjäna militära enheter ute i landet med väderinformation som är anpassad till den aktuella verksamheten – det uppgiftsområde som främst motiverar Väder 80 – finns vädertjänstenheter på 18 förband redan i fredsorganisationen. FV-förbanden dominerar men armén, marinen och FMV finns representerade genom AF1, helikopterdivisionerna och RFN. I krigsorganisationen ingår ca 90 vädertjänstenheter. Ett antal av dessa finns i militära staber såsom Hkv, Milostaber, Fostaber och ÖrlBstaber. Både i freds- och krigsorganisationen har vädertjänstsystemet en regional struktur och i var och en av de tre regionerna Syd, Mitt och Nord finns en regional central (RVäDC) som stöd för regionens väderenheter. (Figur 1)

Som stödfunktion måste försvarets vädertjänst inrikta alla åtgärder mot målet att kunna

● DELGE UTNYTTJAREN RÄTT INFORMATION VID RÄTT TIDPUNKT

Förmågan att FÖRMEDLA och PRESENTERA får därmed en avgörande betydelse, ett förhållande som återspeglas i funktionsstrukturen. Behandlingsprocedurer för att ta fram underlag koncentreras på produkter som är unika för försvaret eller för vilka tidsfaktorn är särskilt kritisk. Underlag som inte av särskilda skäl behöver framställas inom systemet hämtas i bearbetad form från SMHI.

En huvuduppgift för försvarets meteorologer är att utvärdera underlaget, göra bedömningar, extrahera och delge information i en form som är anpassad till utnyttjarens behov och med hänsyn tagen till väderfaktorns inverkan på operationer och aktuella vapensystem.

Förmågan att förmedla och presentera bygger således både på fackmässig kompetens och tekniska förutsättningar.

VÄDER 80 ÄR FRÄMST MOTIVERAT AV FÖRMEDELINGS- OCH PRESENTATIONSBEHOV. I det betjäningssystem som försvarets vädertjänst utnyttjat sedan början av 70-talet, Väder 70, kommer primära delfunktioner för förmedling och presentation inom kort att behöva ersättas. Telefaxfunktionerna för grafisk information har nått en ålder då underhållskostnaderna inte längre kan hållas på en rimlig nivå. Fjärrskriftfunktionen som tillgodosett behovet av telegramförmedling ersätts av MILTEX som bara i begränsad utsträckning kan utnyttjas för vädertjänstens ändamål. I Väder 70-systemet finns också begränsningar beträffande betjäningen av den norra regionen. CFV målsättning är att eliminera dessa begränsningar.

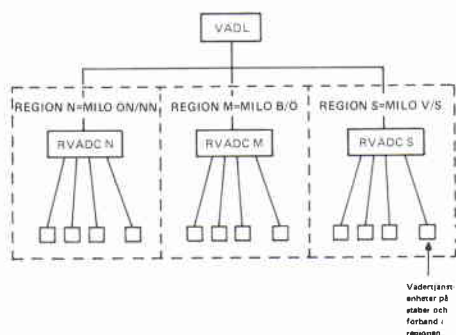
Väder 80 ska

- ERSÄTTA utgående system för BILDÖVERFÖRING
- ERSÄTTA FSKR-funktion vid övergång till MILTEX
- INTEGRERA NORRA REGIONEN i ett system som är enhetligt för hela landet
- SÄKERSTÄLLA vädertjänstsystemets KRIGSFUNKTION

Taktiska krav på Väder 80 är att systemet ska ha datorbaserade funktioner för

- INFORMATIONSUTBYTE mellan lokala och regionala väderenheter
- REGIONAL PRODUKTION/LAGRING av grafiskt och alfanumeriskt underlag.

Figur 1. Vädertjänstsystemets organisationsstruktur.

- **LOKAL ÅTKOMST** och presentation av regionalt underlag enligt **EGET VAL**
- **LOKALBEARBETNING** och **UPPFÖLJNING**
- **REGIONAL** automatisk identifiering och **DISTRIBUTION** av **PRIORITERAD** väderinformation

Systemet ska också ha

- **TILLGÄNGLIGHET** som tillåter kontinuerlig drift, varvid hindertid på 10 min är kritisk
- **RESERVNIVÅER** som fyller krav relaterade till flygsäkerhet och krigsfunktion

VÄDER 80 AVLÖSER VÄDER 70 som bas för försvarets vädertjänstsystem men bibehåller den grundläggande funktionsprincipen:

VÄDERTJÄNSTSTÖD MED UTNYTTJAREN I CENTRUM ■